

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobkyně **Ing. R.K.**, bytem ■■■, zastoupené obecným zmocněncem P. K., bytem N. Ch. 28/E, V. 1, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/681/15/4S-LBK,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 12. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/681/15/4S-LBK, se z r u š u j e pro vady řízení a nezákonnost a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovaný j e p o v i n e n zaplatit žalobkyni k rukám obecného zmocněnce P. K., bytem N. Ch. 28E, V. 1, náhradu nákladů řízení ve výši 300 Kč ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhá zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“), ze dne 1. 12. 2014, č. j. 138811/2014/LIB. Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce vyslovil, že podle § 44 odst. 3 a § 33 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, se žalobkyni doplatek na bydlení pod č. j. 67961/2014/LIB snižuje z částky 3 114 Kč na 312 Kč měsíčně od 1. 8. 2014.

V žalobě žalobkyně uvedla, že bude třeba nejprve vyřešit otázku, ve kterém správním řízení má být řešen nárok na doplatek na bydlení za měsíc srpen 2014. Popisovala, že jí dosud nebyl přiznán doplatek na bydlení podle časové posloupnosti, když podávala žádost za měsíc leden 2014 a dále každý další měsíc. Nebylo rozhodnuto o žádosti o doplatek na bydlení za

měsíce leden, únor, březen a duben 2014, proto podávala další žádosti, včetně žádosti ze dne 26. 8. 2014. Žalobkyně namítala, že správní orgán byl podle § 71 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, povinen rozhodnutí vydat nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení, což se nestalo a tato okolnost nemůže být přičtena k tíži žalobkyně. Procesní postup správního orgánu považuje proto za nezákonný, navozující u ní pocit nejistoty. Žalobkyně jako důkaz označila žádosti o doplatek na bydlení doručené v únoru, březnu, dubnu, květnu, červnu, červenci a srpnu 2014.

Dále žalobkyně namítala, že v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu jí nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a to ve vztahu k žádosti doručené dne 26. 8. 2014.

Podstatou třetího žalobního bodu byl nesouhlas žalobkyně se způsobem, jakým správní orgány stanovily obvyklé nájemné. Podle žalobkyně dne 24. 9. 2014, nikoli dne 11. 6. 2014, a to v jiném řízení, jí byla předložena listina „Příloha č. 1 - Nájemné v místě obvyklém Liberec“ a obdobná listina, přičemž ani na jedné není uvedeno, kdo ji vydal, schválil a k jakému účelu byla vydána. Žalobkyně proto považuje listiny za nevěrohodné. Listiny byly ve spise nalezeny až v souvislosti s nahlížením do spisu vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, pod sp. zn. 60 Ad 10/2014. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že úřad práce počítá pro všechny tržní byty v Liberci jeden údaj, a to nájemné ve výši 92,16 Kč/m²/měsíc. Takový postup je v rozporu s nařízením vlády č. 453/2013 Sb., o stanovení podrobností a postupu pro zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě. Žalovaný nedoložil ani posudek znalce, ani prokazatelné doložení výše nájemného nejméně tří srovnatelných nájemných. Pokud žalovaný odkazoval na to, že úřad práce pro stanovení nájemného v místě obvyklé vyhotovil soubor srovnatelných 30 bytů srovnatelné velikosti a srovnatelného standardu, není to pravda, v tomto směru nebylo nic doloženo. Pokud byly žalobkyni dne 24. 9. 2014 předloženy korespondence úřadu práce a fotokopie dopisu ■■■, a.s., e-mail ■■■ a fotokopie dopisu Statutárního města Liberec a e-mail ■■■, nebyla jí předložena žádná listina, ze které by bylo zřejmé, jak bylo se zjištěnými údaji pracováno. Proto byl použitím údaje 92,16 Kč/m² pro výpočet odůvodněných nákladů na bydlení porušen § 34 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi ve spojitosti s nařízením vlády č. 453/2013. Žalobkyně nebyla seznámena s výpočtem dávky doplatek na bydlení, byl jí pouze oznámen údaj o výši obvyklého nájemného, který úřad práce používá pro výpočet výše doplatku na bydlení. Žalobkyně se dovolávala obsahu protokolu ze dne 11. 6. 2014, ve kterém vyjádřila nesouhlas s tím, že průměrné nájemné na 1 m² se pro celé město vypočítá stejně, aniž by se rozlišovala např. velikost bytu. S touto námitkou se správní orgán I. stupně ani žalovaný nevypořádali. Žalobkyně jako důkaz označila soubor 30 bytů srovnatelné velikosti a srovnatelného standardu vytvořený úřadem práce, „Přílohu č. 1“ označenou jako „Nájemné v místě obvyklé KoP Liberec“, dále listinu, kterou úřad práce stanovil výši obvyklého nájemného pro město Liberec s výpočty, dále výsledk Ing. ■■■ a Mgr. ■■■, pracovník úřadu práce. Žalobkyně dále navrhla výsledk svůj a výsledk svého zástupce. Dále se dovolávala listin založených ve správním spise a navrhovala jako důkaz též posudek znalce.

Žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a požadovala nahradit hotové výdaje, a to paušální částkou za jeden úkon - podání žaloby - ve výši 300 Kč dle nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/13.

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný navrhoval, aby soud žalobu zamítnul. S odkazem na § 33 a § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi uvedl, že žalobkyni byly úhrady za služby a energie započteny v plné výši, nájemné bylo započteno ve výši 3 133,44 Kč, přičemž tato částka vychází z částky 92,16 Kč/m², vypočtené jako obvyklé nájemné v tržních bytech. Úřad práce při stanovení obvyklého nájemného v městě Liberec vycházel z průzkumu trhu s byty provedeného v dubnu 2014, kdy oslovil místní realitní kanceláře a poskytovatele pronájmů, prověřil nabídku bytů na volných portálech a na základě údajů stanovil částku obvyklého nájemného. Žalovaný tento postup považuje za transparentní a objektivní. Žalobkyně byla s podklady rozhodnutí seznámena. Žalovaný poznamenal, že stanovení jedné částky pro město velikosti Liberce považuje za dostatečné, neboť zde v nájemném nejsou takové rozdíly, aby bylo nutné některé lokality posuzovat zvlášť. Nařízení vlády č. 453/2013 Sb. bylo vydáno k provedení § 2249 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, tedy pro účely zvyšování nájemného bez ustanovení v nájemní smlouvě, je proto pro účely výpočtu dávky hmotné nouze použitelné podpůrně. Nařízení bylo vyhověno v tom smyslu, že obvyklé nájemné bylo stanoveno na základě výše nejméně 3 srovnatelných nájemných. Úřad práce nemůže stanovovat místně obvyklé nájemné pro každého žadatele o dávku zvlášť. Stanovení jednotného nájemného v místě obvyklého odpovídá principu předvídatelnosti rozhodování správního úřadu a zajišťuje jednotný výklad aplikační i rozhodovací praxi. Proto je nutno odmítnout i stanovení obvyklého nájemného znalcem. Že by byla listina označená jako „Nájemné v místě obvyklé KoP Liberec“ do spisu vložena dodatečně, ze spisu nevyplývá. Žalobkyně byla s listinou seznámena, jakož i s údaji, ze kterých částka obvyklého nájemného vychází, při jednání dne 11. 6. 2014 a 24. 9. 2014. Podle obsahu protokolu byl žalobkyni vysvětlen postup při výpočtu doplatku na bydlení. K námitce porušení § 36 správního řádu žalovaný uvedl, že předmětem žaloby je řízení vedené na základě žádosti ze dne 28. 4. 2014, nikoli ze dne 26. 8. 2014. Řízení o žádosti ze dne 26. 8. 2014 bylo zastaveno.

II. Zjištění ze správního spisu

Z předloženého správního spisu vyplývají následující skutečnosti:

Žalobkyně podala dne 28. 4. 2014 žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi - doplatek na bydlení. Úřad práce měl k dispozici listiny týkající se bytu č. 6 o podlahové ploše 34 m² a listiny prokazující výši nájemného, jakož i výši nákladů spojených s užíváním bytu. Výše žalobkyní placeného nájemného a nákladů spojených s užíváním bytu nejsou mezi účastníky sporné.

Výzvou ze dne 26. 6. 2014 byla žalobkyně vyrozuměna o tom, že se může seznámit s podklady pro rozhodnutí ohledně své žádosti o doplatek na bydlení ze dne 28. 4. 2014.

Dne 11. 6. 2014 proběhlo u úřadu práce ústní jednání. Podle obsahu protokolu si žalobkyně prohlédla veškeré doklady ze spisu, jednalo se o ty, které osobně doložila. Byla seznámena s tím, že dávka se vypočte podle nájemného obvyklého ve výši 92,16 Kč/m². Žalobkyně nesouhlasila s tím, že obvyklé nájemné se vypočte bez ohledu na velikost bytu. Uvedla, že podklady jsou úplné, nepožaduje jejich doplnění.

Usnesením ze dne 12. 6. 2014 bylo řízení o žádosti ze dne 28. 4. 2014 zastaveno, uvedené usnesení však bylo žalovaným zrušeno rozhodnutím ze dne 7. 8. 2014.

Poté byla žalobkyně znovu vyzvána k seznámení s podklady. Dne 24. 9. 2014 proběhlo před úřadem práce další ústní jednání, jehož předmětem byly skutečnosti týkající se doplatku na bydlení ve vztahu k měsíci březnu 2014. Žalobkyně do protokolu uvedla, že v ostatních měsících jsou skutečnosti stejné jako v březnu 2014, proto odkazuje na protokol o ústním jednání týkající se měsíce března 2014. Ze zmíněného protokolu vyplývá, že žalobkyně nesouhlasila s výší odůvodněných nákladů v kalkulačním listu a že jí byly předloženy podklady k nájemnému, kde jako průměrné nájemné bylo stanoveno ve výši 92,16 Kč, kdy tato částka je uvedena na rozhodném podkladu v „Příloze č. 1“. Žalobkyně na to reagovala tak, že z přiložených podkladů v příloze není zřejmé, jakým způsobem bylo k uvedené částce dospěno, podle ní nebyla stanovena postupem, který by vyhovoval nařízení vlády č. 453/2013 Sb. K protokolu o ústním jednání je přiložena kopie dopisu Statutárního města Liberec ze dne 4. 4. 2014, v němž se město vyjadřuje k výši nájemného v bytech ve vlastnictví města; dále e-mail od společnosti [REDAKCE] ze dne 7. 4. 2014 s uvedením cen nájmu; a dále sdělení společnosti [REDAKCE], a.s., ohledně sazeb nájemného v objektech, které společnost zpravuje. Dále byla ve správním spise založena listina vydaná pod hlavičkou úřadu práce, s platností od 1. 1. 2014, s účinností od 1. 4. 2014, s uvedením jména Ing. [REDAKCE] a jejím podpisem, kterou byla stanovena tabulka započitatelného nájemného. Přílohou č. 1 byla stanovena výše nájemného v místě obvyklá pro lokalitu Liberec ve výši 92,16 Kč, přílohou č. 2 pro Turnov.

Oznámením ze dne 3. 10. 2014, č. j. 115036/2014/LIB, byla žalobkyně informována o přiznání dávky doplatek na bydlení na základě žádosti ze dne 28. 4. 2014 s tím, že se jí přiznává doplatek na bydlení ve výši 102 Kč měsíčně od 1. 4. 2014. Téhož dne bylo vydáno oznámení o zahájení řízení ve věci změny výše doplatku na bydlení. Proti oznámení o přiznání doplatku na bydlení ve výši 102 Kč od 1. 4. 2014 žalobkyně podala námitky. O přiznání doplatku na bydlení ve výši 102 Kč měsíčně od 1. 4. 2014 bylo rozhodnuto úřadem práce dne 19. 11. 2014. Žalobkyně se proti rozhodnutí odvolala.

Oznámením ze dne 22. 10. 2014, č. j. 123768/2014/LIB, byla žalobkyně informována o zvýšení doplatku na bydlení z částky 102 Kč na 312 Kč měsíčně od 1. 5. 2014.

Téhož dne bylo vydáno oznámení o zahájení řízení o změně dávky doplatku na bydlení. Oznámením ze dne 6. 11. 2014, č. j. 129072/2014/LIB, byla žalobkyně informována o zvýšení doplatku na bydlení z částky 312 Kč na 3 114 Kč měsíčně od 1. 7. 2014. Rovněž proti tomuto oznámení žalobkyně podala námitky.

Doručením oznámení ze dne 7. 11. 2014 bylo zahájeno správní řízení ve věci změny výše doplatku za bydlení s odůvodněním, že v měsíci srpnu žalobkyně hradila pouze běžné náklady. Úřad práce rozhodnutím ze dne 1. 12. 2014, č. j. 1388/11/2014/LIB, rozhodl o snížení doplatku na bydlení z částky 3 114 Kč na 314 Kč měsíčně s účinností od 1. 8. 2014. V odůvodnění rozhodnutí úřad práce uvedl, že při novém posouzení nároku na dávku zjistil, že v červenci 2014 žalobkyně hradila nedoplatek z vyúčtování služeb spojených s užíváním bytu ve výši 2 802 Kč, v měsíci srpnu 2014 žádný takový nedoplatek spojený s užíváním bytu nehradila, došlo proto ke snížení odůvodněných nákladů na bydlení. Úřad práce vyšel

z příjmu žalobkyně za červenec 2014, který byl představován příspěvkem na bydlení ve výši 5 133 Kč, dále zohlednil částky živobytí 3 410 Kč. Náklady na bydlení byly podle § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi započítány do výše nájemného, která je v místě obvyklá. S odkazem na § 3 a § 7 nařízení vlády č. 453/2013 úřad práce stanovil na základě průzkumu trhu z dubna 2014 obvyklé nájemné na 1 m² podlahové plochy poté, co byly osloveny místní realitní kanceláře, prověřena nabídka bytů k pronájmu a zjištěné údaje porovnány se souborem srovnatelných bytů, které jsou úřadu práce známy z úřední činnosti s tím, že vytvořený soubor srovnatelných bytů byl tvořen 30 byty srovnatelné velikosti a srovnatelného standardu. Při obvyklém nájemném ve výši 92,16 Kč/m²/měsíc byla u velikosti bytu 34 m² stanovena částka obvyklého nájemného ve výši 3 133,44 Kč. Částka 1 670 Kč za elektřinu byla započítána v plné výši stejně jako ostatní náklady na služby ve výši 641 Kč.

Napadeným rozhodnutím bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a rozhodnutí úřadu práce ze dne 1. 12. 2014 potvrzeno. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v měsíci srpnu 2014 žalobkyně nehradila doplatek spojený s užíváním bytu, došlo tak ke snížení odůvodněných nákladů na bydlení. Žalovaný konstatoval, že odůvodněné náklady na bydlení byly zohledněny v souladu s § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi do výše obvyklého nájemného, které je nutno chápat jako souhrnnou veličinu srovnatelných nájemných placených v současné době za srovnatelný byt v domě ve srovnatelném místě. Žalovaný zopakoval, že v rámci procesu stanovení obvyklého nájemného na m² podlahové plochy byly osloveny místní realitní kanceláře, byla prověřena nabídka bytu k pronájmu a zjištěné údaje byly porovnány s údaji se souborem srovnatelných bytů, které jsou známy z úřední činnosti. Správním orgánem vytvořený soubor srovnatelných bytů pro účely stanovení v místě obvyklého nájemného byl tvořen 30 byty srovnatelné velikosti a srovnatelného standardu. Takto se v lokalitě Liberec počítá obvyklé nájemné ve výši 92,16 Kč/m²/měsíc. U započtené velikosti bytu žalobkyně 34 m² tak činí obvyklé nájemné částku 3 133,44 Kč. Žalovaný konstatoval, že do protokolu o ústním jednání dne 11. 6. 2014 žalobkyně uvedla, že doklady ze spisu zná, protože je doložila. Dne 24. 9. 2014 jí byly úřadem práce předloženy a ponechány podklady, kterými se stanovuje nájemné v místě obvyklé v dané lokalitě. Podle žalovaného úřad práce vycházel z nařízení vlády č. 453/2013 Sb., žalobkyni s podklady, ze kterých vycházel, seznámil, také jí seznámil s částkou obvyklého nájemného, když jí byly pořízeny fotokopie podkladů. Žalovaný upozornil na to, že žalobkyně pobírá ze systému státní sociální podpory příspěvek na bydlení ve výši 5 133 Kč a dávka hmotné nouze se může měnit v závislosti na příjmech a odůvodněných nákladech. Protože v předcházejícím měsíci byla žalobkyni do odůvodněných nákladů zahrnuta úhrada za vyúčtování služeb spojených s užíváním bytu, který v měsíci srpnu 2014 již nehradila, bylo rozhodnuto o snížení dávky doplatek na bydlení. Žalovaný dodal, že z „Přílohy č. 1“ vyplývá, že ji vydala Ing. [REDAKCE], vedoucí oddělení nepojistných sociálních dávek úřadu práce, a přílohou je právě tabulka započítatelného nájemného pro účely doplatku na bydlení.

III. Posouzení věci soudem

Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době vydání

napadeného rozhodnutí, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Předmětem soudního přezkumu jsou již poněkoličaté rozhodnutí úřadu práce a žalovaného vydaná ve věci dávky hmotné nouze - doplatku na bydlení, o který žalobkyně opakovaně žádá. V právě projednávaném případě je to rozhodnutí vydané podle § 44 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jímž bylo rozhodnuto o snížení doplatku na bydlení z částky 3 114 Kč na 312 Kč měsíčně od 1. 8. 2014, z důvodu poklesu odůvodněných nákladů žalobkyně na bydlení, neboť žalobkyně již nehradí nedoplatek z vyúčtování služeb spojených s užíváním bytu.

Podle § 44 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi platí, že *změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky tak, že dávka má být snížena, provede se snížení dávky od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala*. Rozhodnutí o změně výše opakující se dávky je svou povahou nové rozhodnutí ve věci při změně rozhodných okolností (jde o tzv. rozhodování *cum clausula rebus sic stantibus*), jehož vydání umožňuje § 101 písm. e) správního řádu ve spojení se zvláštním zákonem. Tím je v daném případě právě zákon o pomoci v hmotné nouzi, konkrétně jeho ustanovení § 44 odst. 3, které umožňuje snížit dávku v důsledku změny skutečností rozhodných pro výši dávky. Předpokladem pro vydání takového nového rozhodnutí o měsíčně se opakující dávce - doplatku na bydlení - v důsledku změny skutečností rozhodných pro výši dávky je předchozí pravomocné rozhodnutí o doplatku na bydlení v určité výši.

Jak ovšem namítá žalobkyně a svědčí o tom také obsah předloženého správního spisu, žalobkyni nebyl v době vydání rozhodnutí o snížení doplatku na bydlení od 1. 8. 2014 doplatek na bydlení pravomocně přiznán. Z úřední činnosti soudu, konkrétně z řízení vedeného o žalobě podané žalobkyní ve věci sp. zn. 60 Ad 13/2014, je soudu známo, že žalobkyni nebyl doplatek na bydlení k žádosti z února 2014 přiznán. Jak bylo rozhodnuto o žádosti podané v měsících lednu a březnu 2014, ze správního spisu nevyplývá. Tvrzení žalobkyně, že ani o těchto žádostech nebylo dosud rozhodnuto, žalovaný nijak nerozporoval. Na základě žádosti podané dne 28. 4. 2014, evidované pod č. j. 67961/2014/LIB, bylo žalobkyni oznámeno přiznání doplatku na bydlení ve výši 102 Kč měsíčně od 1. 4. 2014. Žalobkyně s výší dávky nesouhlasila, k jejím námitkám bylo dne 19. 11. 2014 vydáno rozhodnutí č. j. 56952/14/LB, kterým byl žalobkyni doplatek na bydlení ve výši 102 Kč měsíčně od 1. 4. 2014 přiznán. Jak bylo žalovaným rozhodnuto o podaném odvolání proti tomuto rozhodnutí, ze spisu opět neplyne. V mezidobí bylo žalobkyni oznámeno zvýšení doplatku na bydlení na částku 312 Kč měsíčně od 1. 5. 2014 (oznámení ze dne 22. 10. 2014, č. j. 123768/2014/LIB) a na částku 3 114 Kč měsíčně od 1. 7. 2014 (oznámení ze dne 6. 11. 2014, č. j. 129072/2014/LIB). Jak úřad práce o doplatku na bydlení rozhodl k námitkám žalobkyně, kterými se vždy bránila stanovené výši doplatku na bydlení, ze spisu opět nelze zjistit.

Jestliže tedy úřad práce rozhodl o snížení doplatku na bydlení od 1. 8. 2014 podle § 44 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, učinil tak v době, kdy nebyly pro vydání nového rozhodnutí o dávce splněny podmínky, neboť o doplatku na bydlení na základě žádosti podané dne 28. 4. 2014 nebylo pravomocně rozhodnuto. Nebylo tedy na místě řízení o změně výše dávky zahajovat.

Soud pak dodává, že o výši doplatku na bydlení nebylo pravomocně rozhodnuto ani na základě žádostí, které žalobkyně podala v měsících květnu, červnu, červenci a též srpnu 2014. Soudu je naopak z úřední činnosti (věci vedené pod sp. zn. 60 Ad 7/2015 a 60 Ad 9/2015 a dále dle vnitřního informačního systému krajského soudu také pod sp. zn. 58 Ad 6/2015 a 58 Ad 7/2015) známo, že řízení o těchto žádostech byla zastavena.

Soud tedy posoudil námitku nezákonného procesního postupu správních orgánů, kdy nebylo o dávce dosud pravomocně rozhodnuto, jako důvodnou. Doplnit dokazování jednotlivými žádostmi o doplatek na bydlení soud považoval pro účely posouzení procesního postupu úřadu práce za nadbytečné. Soudu je z jeho úřední činnosti známo, že žalobkyně podávala žádosti o doplatek na bydlení za jednotlivé měsíce, jak uváděla. Jak již soud uvedl, za podstatné považoval, že o přiznání doplatku na bydlení a jeho výši nebylo pravomocně rozhodnuto.

Naopak musí soud odmítnout žalobní námitku týkající se porušení § 71 odst. 3 správního řádu při vydávání rozhodnutí k žádostem žalobkyně ze strany úřadu práce. Jak setrvale správní soudy judikují, nedodržení zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí podle § 71 odst. 3 správního řádu, jež je svou povahou lhůtou pořádkovou, nezpůsobuje nezákonnost či vady vydaného rozhodnutí. Nedodržování lhůt pro vydání správního rozhodnutí se lze bránit prostředky ochrany proti nečinnosti, konkrétně uplatněním žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti u nadřízeného správního orgánu podle § 80 odst. 3 správního řádu. Případně následně i u správního soudu prostřednictvím žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu § 80 a násl. s. ř. s. Nadto se vytýkané porušení pořádkových lhůt pro vydání rozhodnutí netýká žalobou napadeného rozhodnutí, vydaného v řízení o snížení dávky, jež bylo zahájeno *ex offio*, ale postupu úřadu práce při rozhodování o žádostech podaných žalobkyní. Řízení zahájená podáním jednotlivých žádostí o doplatek na bydlení předmětem soudního přezkumu v projednávané věci nejsou. *Obiter dictum* si však soud dovolí poznamenat, že dodržování zákonem stanovených lhůt pro vydání rozhodnutí o žádosti o dávku podle § 71 odst. 3 správního řádu, případně rozhodnutí o dávce po podání námitek proti oznámení o dávce a její výši podle speciálního ustanovení § 76 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, je ve věcech dávek hmotné nouze z důvodu právní jistoty žadatelů nanejvýš žádoucí.

Namítá-li žalobkyně porušení svých procesních práv podle § 36 odst. 3 správního řádu ve vztahu k žádosti ze dne 26. 8. 2014, pak soud ve shodě se žalovaným uvádí, že žalobkyně svou žalobou brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/681/15/4S-LBK, které ovšem nebylo vydáno v řízení zahájeném podání žádosti žalobkyně ze dne 26. 8. 2014. Jak již soud zmínil, ze spisu zdejšího soudu pod sp. zn. 60 Ad 7/2015, je soudu známo, že řízení o žádosti žalobkyně ze dne 26. 8. 2014 bylo zastaveno, a to usnesením úřadu práce ze dne 13. 1. 2015, č. j. 3562/2015/LIB, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 3. 2015, č. j. MPSV-UM/1075/15/4S-LBK. Porušení svých procesních práv v průběhu správního řízení o žádosti o dávku ze dne 26. 8. 2015 se tedy žalobkyně mohla a měla bránit v žalobě projednávané pod sp. zn. 60 Ad 7/2015.

Nyní již k žalobnímu bodu, v němž žalobkyně vyjádřila svůj nesouhlas se způsobem, kterým správní orgány stanovily částku nájemného započítávaného do odůvodněných nákladů na bydlení podle § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi ve znění účinném do 31. 12. 2014 *nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení, snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu, byl jeho příjem (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24). Z § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi vyplývá, že do odůvodněných nákladů na bydlení se započítává nájemné, popřípadě obdobné náklady spojené s družstevní a vlastnickou formou bydlení, a pravidelné úhrady za služby spojené s užíváním bytu; nájemným se rozumí nájemné hrazené v nájemních bytech, a to až do výše, která je v místě obvyklá, popřípadě nájemné až do výše cílového nájemného podle zákona o jednostranném zvyšování nájemného bytu.*

Soud předesílá, že výkladem posledně uvedeného ustanovení a vývojem právní úpravy „zastropování“ výše nájemného, která se započítává do odůvodněných nákladů na bydlení pro účely posouzení nároku na doplatek na bydlení, se již opakovaně k žalobám podaným žalobkyní zabýval, naposledy ve věci pod sp. zn. 60 Ad 13/2014 právě ve vztahu k období po 1. 1. 2014.

Již v rozsudku ze dne 5. 1. 2015, č. j. 60 Ad 13/2014-21, zdejší soud konstatoval, že z konstrukce obsažené v § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, vyplývá, že započtení nájemného pro účely posouzení nároku na dávku doplatek na bydlení je omezeno výší nájemného obvyklého. S cílovým nájemným (s odkazem na zákon č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník) již počítat nelze. Počínaje 1. 1. 2013 je třeba vycházet z výše nájemného v místě obvyklého. Zákon o hmotné nouzi nedefinuje, co je třeba rozumět pod pojmem nájemné obvyklé. Správní orgány nepochybily, pokud s účinností od 1. 1. 2014 opustily dosavadní správní praxi (založenou nejprve na metodické činnosti žalovaného, později na tzv. mapě nájemného – srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 Ad 140/2014-41, či ze dne 29. 1. 2015, č. j. 6 Ads 175/2014-43) a aplikovaly nařízení vlády č. 453/2013 Sb., o stanovení podrobností a postupu pro zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě. Toto nařízení bylo sice primárně vydáno k provedení § 2249 odst. 2 občanského zákoníku, jež hovoří o srovnatelném nájemném obvyklém v daném místě a odkazuje na prováděcí právní předpis, ale jeho ustanovení § 7 výslovně počítá s tím, že se dle něj bude postupovat i pro účely stanovení nároku a výše dávek podle zákona o hmotné nouzi.

Nařízení vlády č. 453/2013 Sb. konkrétní výši obvyklého nájemného pro jednotlivé nájemní byty a lokality nestanoví, nýbrž upravuje podrobnosti a postup, který vede k určení obvyklého nájemného. Podle § 2 písm. b) cit. nařízení *se rozumí srovnatelným nájemným obvyklým v daném místě souhrnná veličina srovnatelných nájemných*. Podle § 3 odst. 1 cit. nařízení *ke zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě se pro konkrétní byt použijí následující způsoby: a) porovnání posudku znalce o výši obvyklého nájemného, která je pro konkrétní byt považována za srovnatelné nájemné obvyklé v daném místě; b) stanovení na základě prokazatelného doložení výše nejméně 3 srovnatelných nájemných*. Bližší postup pro

zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě pro účely stanovení nároku a výše dávek podle zákona o pomoci v hmotné nouzi nebyl zákonodárcem upraven, naopak ustanovením § 7 nařízení byl vyloučen postup podle §§ 4, 5 a 6.

V první řadě nelze správním orgánům vytknout, že ke zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě nepoužily znalecký posudek ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) nařízení. Z žádného zákonného ani podzákonného ustanovení tuto povinnost dovodit nelze. Soud se naopak ztotožňuje s názorem žalovaného, že výše obvyklého nájemného v daném místě pro účely nároku na doplatek na bydlení má být úřadem práce stanovena transparentně a objektivně, v souladu s principem předvídatelnosti rozhodování správního orgánu tak, aby byl zajištěn jednotný výklad, jednotná aplikační a rozhodovací praxe, nikoli vždy pro každého žadatele zvlášť ve vztahu ke konkrétnímu bytu. Proto ani soud nevyhověl návrhu žalobkyně na doplnění dokazování znaleckým posudkem.

K zajištění zmíněného účelu plně vyhovuje stanovení srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě na základě doložení výše nejméně 3 srovnatelných nájemných ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení.

Soud se ovšem ztotožnil se žalobkyní, pokud v podstatě namítala, že v daném případě nelze zjistit, zda postup úřadu práce při stanovení obvyklého nájemného ve výši 92,16 Kč/m² pro všechny tržní byty v Liberci shora uvedenému požadavku vyhovuje.

Na tomto místě považuje soud za potřebné zdůraznit, že v souvislosti se stanovením výše nájemného obvyklého započítávaného do výše odůvodněných nákladů na bydlení ve smyslu § 34 odst. 1 písm. a) zákona o hmotné nouzi byla již v minulosti zmiňována nutnost přistupovat nikoli jednotně a mechanicky k zohlednění podlahové plochy bytu při posouzení nároku na doplatek na bydlení. Právě jednotnému přístupu ke stanovení obvyklého nájemného bez rozlišení velikosti bytu se žalobkyně, jež obývá byt o podlahové ploše 34 m², bránila (viz. např. protokol o ústním jednání ze dne 11. 6. 2014). Je totiž zřejmé, že v bytě o menší podlahové ploše nebývá na trhu s byty vyžadováno vždy úměrně nižší nájemné než v bytech o větší rozloze, nadto nabídka bytů o malé podlahové ploše bývá omezená. Ostatně tuto okolnost konstatoval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 Ads 140/2014-41 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz). Ve zmíněném rozsudku, byť v souvislosti s dřívějším užitím mapy nájemného pro účely stanovení obvyklého nájemného k posouzení nároku žalobkyně na doplatek na bydlení, Nejvyšší správní soud uznal, „[ž]e přístup správních orgánů při výpočtu výsledné výše v místě obvyklého nájemného mohl a měl být ve vztahu k zohlednění velikosti stěžovatelčina individuálnější, a nepovažuje ve vztahu k okolnostem za zcela vhodné pouze přepočítat středovou hodnotu stanoveného v místě obvyklého nájemného na plochu bytu.“ K potřebě reagovat na faktickou výši nájemného u bytů o menší podlahové ploše dále poznamenal: „ ... Vzhledem k tomu, že faktická výše nájemného za 1 m² se u bytů s menší rozlohou podlahové plochy zpravidla pohybuje ve vyšších hodnotách, než u bytů s rozlohou vyšší, na což stěžovatelka poukazuje, je třeba, aby nájemné v místě obvyklé za 1 m² bylo správním orgánem u menších bytů stanoveno vyšší než u bytů větších. V dané situaci, vzhledem k požadavku vycházet primárně z mapy nájemného a požadavku na zachování zásady legitimního očekávání, lze uvedenou skutečnost zohlednit odstupňováním v místě obvyklého nájemného za 1 m² v rámci stanoveného rozmezí. Ve stěžovatelčině případě k tomuto odstupňování nesporně

nedošlo, nicméně ani stanovení výše při horní hranici rozmezí, by nevedlo k přiznání doplatku na bydlení. ...“

V souzeném případě ze správních rozhodnutí ani z obsahu spisu nelze seznat, zda srovnatelné nájemné obvyklé pro celou lokalitu města Liberec v jednotné výši 92,16 Kč/m² bylo i pro účely posouzení nároku žalobkyně na doplatek na bydlení stanoveno na základě srovnatelných nájemných ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 453/2013 Sb. Srovnatelnými nájemnými přitom musí být bezesporu nájemné v tržních bytech placené v daném místě za srovnatelný byt, tj. za byt srovnatelného standardu a srovnatelné velikosti, (jak to ostatně zmiňuje i žalovaný v souvislosti s úřadem práce vytvořeným souborem 30 bytů, jež byly ke stanovení obvyklého nájemného užity).

Dle napadených rozhodnutí bylo obvyklé nájemné na 1 m² podlahové plochy stanoveno po oslovení místních realitních kanceláří, po prověření nabídky bytů k pronájmu na internetových portálech a po porovnání s údaji – se souborem 30 bytů srovnatelné velikosti a srovnatelného standardu.

Jaké je nájemné obvyklé v daném místě a čase u souboru 30 vybraných srovnatelných bytů, které jsou úřadu práce „známy z úřední činnosti“, a především, zda se skutečně jedná o nájemné u bytů srovnatelné velikosti a standardu, tj. takové, které je hrazeno také u bytů o menší podlahové ploše, nelze ověřit. V souladu s § 50 odst. 1 správního řádu mohou být nepochybně podkladem pro rozhodnutí správního orgánu rovněž skutečnosti známé mu z úřední činnosti. Ovšem i v takovém případě je nutné, aby bylo z rozhodnutí a správního spisu zřejmé, o jaké konkrétní skutečnosti se jedná, tak aby se s nimi mohl účastník řízení seznámit a rovněž aby mohly být případně podrobeny přezkumu. Tak se v souzeném případě nestalo. Nadto lze přitakat žalobkyni, že není zřejmé, jak bylo s tímto souborem 30 srovnatelných bytů pracováno ve spojitosti s dalšími podklady, které měl úřad práce k dispozici. Soud rovněž nevidí žádný důvod pro to, aby žalobkyně nebyla s tímto podkladem pro rozhodnutí seznámena ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu.

Jak již soud zmínil, kromě souboru 30 srovnatelných bytů měly být ke stanovení obvyklého nájemného využity i poznatky o výši nájemného získané od místních realitních kanceláří a z internetových portálů. Ve správním spise se nachází dopis Statutárního města Liberec, odboru péče o občany, ze dne 4. 4. 2014, ve kterém je uvedena výše nájemného na 1 m² podlahové plochy u různých typů bytů v rozpětí od 23,42 Kč/m² až po 78,58 Kč/m² u startovacích bytů v konkrétní ulici. Dále byla ve správním spise založena e-mailová odpověď společnosti ■■■ ze dne 7. 4. 2014 o cenách nájmu zprostředkovaných touto realitní kanceláří v období ledna až března 2014 s uvedením konkrétní ulice, velikosti bytu, cenou/m² a celkovou výší nájmu. Podle sdělených údajů se cena nájemného na 1 m² podlahové plochy bytu pohybovala od 77 Kč/m² do 160 Kč/m², nejvyšší byla právě u malometrážních bytů. Dalším podkladem byl rovněž ve správním spise založený dopis správce objektů ■■■, a.s., ze dne 10. 4. 2014, podle kterého jsou sazby nájemného ve spravovaných objektech ve výši 78 Kč/m², 112,82 Kč/m², 116,15 Kč/m². Jakým způsobem byly takto získané údaje o obvyklém nájemném využity a zpracovány do „Tabulky – započitatelné nájemné“ a „Přílohy č. 1“ – KoP Liberec, podle které je pro tržní byty v obci Liberec obvyklé nájemné 110, 107, 82, 87, 77 Kč/m², tj. v průměru 92,16 Kč/m², není zřejmé. Stejně nelze z těchto podkladů zjistit, zda zvolené výše nájemného obvyklého, z nichž byla průměrná hodnota vypočtena, byly ve

smyslu § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 453/2013 Sb. srovnatelnými nájemnými i pro byty o menší podlahové ploše. Protože byly zmíněné listiny, stejně jako předchozí dopisy úřadu práce uvedeným subjektům, součástí spisu, soud neprováděl těmito listinami dokazování, jak to žalobkyně navrhovala.

Z uvedených důvodů nemělo podle názoru soudu nájemné obvyklé, stanovené ve výši 92,16 Kč/m², z něhož úřad práce a žalovaný vycházeli při posouzení výše doplatku na bydlení také u žalobkyně, která užívá nájemní byt o menší podlahové ploše v městě Liberec, oporu v podkladech založených ve správním spise.

Soud naopak neshledal důvodnými námitky, které se týkaly zkrácení procesních práv žalobkyně. V první řadě je nutno odmítnout, že by listiny, označené jako „Tabulka – započitatelné nájemné“ (1 list) a „Příloha č. 1 – Nájemné v místě obvyklé KoP Liberec“ (2 listy) a případně „Příloha č. 2 – Nájemné v místě obvyklé KoP Turnov“, jež byly součástí správního spisu předloženého soudu, byly nevěrohodnými z důvodu absence údajů o tom, kdo je vydal, kdy a za jakým účelem a kdo je schválil. Z prvně zmíněné listiny, jejímiž přílohami jsou pak ony další listiny, naopak vyplývá, že byly vydány Ing. M. V. jako vedoucí nepojistných sociálních dávek č. 1 úřadu práce, s platností od 1. 1. 2014, s účinností od 1. 4. 2014 do 31. 1. 2015, a že jedná se o interní předpis úřadu práce, kterým se stanoví nájemné obvyklé v daném místě v Kč/m² pro uvedené lokality podle nařízení vlády č. 453/2013 Sb.

Zda byly tyto listiny faktickou součástí správního spisu při nahlížení do spisu dne 24. 9. 2014, nepovažuje soud pro zákonnost napadeného rozhodnutí za relevantní. Jak vyplývá z obsahu protokolu o průběhu ústního jednání u úřadu práce dne 24. 9. 2014, jehož předmětem bylo projednání skutečností týkajících se doplatku na bydlení žalobkyně, žalobkyni byly předloženy a ponechány podklady k nájemnému obvyklému ve výši 92,16 Kč/m² (přímo byl zmiňován podklad v Příloze č. 1). Již při ústním jednání žalobkyně na předložené podklady reagovala, nesouhlasila se stanovenou částkou obvyklého nájemného s tím, že podle ní nelze seznat, jak bylo z přiložených podkladů k uvedené částce dospěno. Žalobkyně dále v žalobě potvrzuje, že jí dne 24. 9. 2014 byly předloženy listinné podklady, které jsou ve spise připojeny k protokolu o ústním jednání ze dne 24. 9. 2014. Seznámení žalobkyně s uvedenými listinami vyplývá též z obsahu odvolání podaného dne 11. 12. 2014 proti prvostupňovému rozhodnutí. Že byla žalobkyně s podklady zmiňovanými správními orgány v souvislosti se stanovením obvyklého nájemného ve výši 92,16 Kč/m² seznámena v jiném správním řízení, nikoli v řízení, v němž byla rozhodnutí o snížení doplatku na bydlení od 1. 8. 2014 vydaná (řízení o změně výše doplatku na bydlení, ve kterém byla rozhodnutí vydaná, bylo zahájeno z úřední povinnosti doručením oznámení o zahájení řízení ze dne 7. 11. 2014, č. j. 29435/2014/LIB), soud v daném konkrétním případě neshledat takovou zásadní vadou řízení, jež by mohla mít vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí. Úřad práce a následně žalovaný totiž vycházeli při stanovení obvyklého nájemného toliko z podkladů, se kterými byla již žalobkyně seznámena a měla je k dispozici, a tuto okolnost považuje soud za podstatnou z hlediska dosažení účelu seznámení účastníka řízení s podklady pro rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu.

Protože je zjištění výše obvyklého nájemného v daném místě ve smyslu § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi primárním předpokladem pro posouzení nároku na dávku doplatek na bydlení a její výše, je na správních orgánech, nikoli na soudu, aby se jejím

stanovením v intencích ustanovení § 2, § 3 odst. 1 písm. b), § 7 nařízení vlády č. 453/2013 Sb. zabývaly. Soud proto považoval za nadbytečné pro účely soudního přezkumu provádět dokazování výsledkem vedoucí oddělení nepojistných sociálních dávek Ing. M. V., výsledkem metodicky oddělení nepojistných sociálních dávek Ing. Jarmily K. Soud také nepovažoval za potřebné vyslechnout žalobkyni ani jejího obecného zmocněnce – ti svá tvrzení prezentovali již v žalobě. K dalším důkazním návrhu označenými listinami soud uvádí, že listinami, jež tvoří obsahu správního spisu, soud dokazování neprovádí.

IV. Závěr a náklady řízení

Ze shora uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a nezákonnost postupem podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a to bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.

V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud zároveň vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, který je dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vysloveným právním názorem soudu vázán. Žalovaný bude muset zohlednit, že o změně výše doplatku na bydlení lze podle § 44 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi rozhodnout (a za tím účelem zahájit řízení) pouze tehdy, bylo-li již o přiznání této měsíčně se opakující dávky pomoci v hmotné nouzi v určité výši pravomocně rozhodnuto.

O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož *má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.*

Úspěšné žalobkyni proto soud přiznal náhradu nákladů řízení, a to hotových nákladů řízení ve smyslu § 57 odst. 1 s. ř. s. v paušální výši 300 Kč za 1 úkon právní služby - podání žaloby. K tomuto rozhodnutí soud vedly závěry Ústavního soudu v nálezu ze dne 7. 10. 2014, Pl. ÚS 39/13, jehož se ostatně žalobkyně výslovně dovolávala, neboť na takovou náhradu nákladů řízení by měla žalobkyně právo, pokud by byla zastoupena advokátem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014-20 či ze dne 15. 1. 2015, č. j. 9 Afs 302/2014-47). Žalovanému soud uložil, aby náhradu nákladů řízení žalobkyně zaplatil v přiměřené lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jejího obecného zmocněnce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 17. září 2015.

Mgr. Lucie Trejbalová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Zita Frydrychová